

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

UDVARHELYMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET, A SZÉKELYFÖLDI ELSŐ BAROMFITYENÉSZTŐ ÉS MÁS EGYLETEK KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FÜSZERKESZTŐK:

Dr Gyarmathy Dezső,

földbirtokos.

Dr Kállay Tamás,

orsz. képviselő.

Dr Hinkler Fels Ernő,

orsz. képviselő.

Dr Pál Ernő,

ügyvéd.

Dr Viola Sándor,

ügyvéd.

SZÉPIRODALMI FÜMUNKATÁRS: Fülei Sz. Lajos.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a köziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések előző árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A törvényhatóságok ellenállása.*

Ha: Kossuth Lajos.

A magyar alkotmányos szabadság nem kegyadomány, hanem a magyar nemzet souverainitásának kifolyása. Ez a jelleg ősi öröksége a magyar nemzetnek a vérszerződés óta. A nemzet adott felségjogokat és hatalmi kört az államfőnek; a nemzet adott neki, nem ő a nemzetnek; — midőn az 1741. XI. t.-cikk a királyi hatalmat akként jellemzi, hogy az „engedélyezett hatalom“ (concessa sibi suprema potestas), a magyar államjog ezeréves sark alapelveként adott kifejezést. De az engedéllyezéssel a magyar nemzet a maga souverainitását nem abdicalta, részt tartott fel az ősi magyar alkotmány a nemzet számára az államhatalom minden functioiban.

E részeltetés, a mely a magyar nemzet elévülhetetlen ősi joga, az által jutott gyakorlati érvényre, hogy a nemzet politikai közlete soha sem volt csupán az országgyűlésre szorítva, hanem a közérdek minden ágazatába cselekvőleg benyúló, autonom intézményekkel lett megvalósítva az „intézményes önkormányzat“, mely az alkotmányos életnek célja is, lényege is.

Ez intézményes önkormányzat szervei között a történelmi fejlődés a megyei szerkezetet oly hivatásokkal ruházta fel, melyeknek fontosságát Magyarországon sajátos viszonyai közt alig lehetne tulbecsülni. Azonban vannak, a kik ma már az ugynevezett parlamentáris rendszer mellett a megyei intézmény ősi hivatásaira nem helyeznek annyi becsét, mint egyrészt a szabadság, másrészt a jövőbiztosításának érdekében helyezniök kellene.

Mi, az 1848-iki törvényhozás munkásai, kik talán elbizakodottság nélkül igényt tarthatunk azon elismerésre, hogy a szabadság emberei voltunk s a haladó-kör szükségének útján sem járhatlanok, mi másképp gondolkoztunk; s engem a tapasztalás, melyet hontalanságom harminchárom évi hanyattatásai közben különféle országok s nemzetek állapotának közvetlen szemlélete által megszerezni

alkalmam volt, csak megerősített azon nagybecsülésben s ragaszkodásban, mellyel az önkormányzati intézmények iránt mindig, különösen az 1848-iki törvényhozásnál közreműködésemkor is viseltetem.

A 48-iki törvényhozók az alkotmánytan és társadalmi tudomány axiomáiból s a világ történelmének utmutatásaiból azon meggyőződésre jutottak, hogy az önkormányzati intézmények organismusára a parlamentáris rendszer mellett is szükség van, ha szabad nemzetet akarunk. A parlament igenis hivatalva van csucsát képezni az alkotmányosság piramisának. De egymaga egyedül nem piramis; fedele, tetője a szabadság épületének, de maga egyedül még nem szabadság épület. Nemzetet saját maga mesterevé a parlamentáris kormányrendszer egymagában még azon esetben sem tehetne, ha az államfő személyében nincsenek idegen érdekek kumulálva, melyeknek nyomása védekezést tesz szükségessé. De mert e védekezés szüksége Magyarországon tagadhatatlanul fenforog, lehetetlen nem érezni, hogy ha az intézményes önkormányzat a valódi alkotmányos szabadságnak mindenütt a világon nélkülözhetlen kelléke, nálunk, magyaroknál, még ennél is több, nálunk az ország törvényes önállóságának s önrendelkezési jogának semmivel sem pótolható biztosítéka.

Nemcsak helyhatóság, mely a particularis helyi érdekek ellátásával foglalkozik; hanem törvényhatóság is, hatósága a törvénynek s mert az, tehát gátja a bármi néven nevezett hatalom tulerjeszkedési viszketegének; védvár, melynek sáncai mögött a törvényhatósági közélet által örökében tartott hazafiság fegyverével az alkotmány felett a nemzet maga örködött. Meg volt e törvényhatóságban valósítva az intézményes önkormányzat azon lényeges kelléke is, hogy a polgároknak paizsul szolgáljon a központi hatalom közvetlen nyomása ellen, mert a megyék lévén az állami közigazgatás közvetítői, a közigazgatás végrehajtása nem a polgári érdekközösségből kikülönített, a polgárokkal mintegy szembeállított külön mandarin kaszt által kezeltetett, mely, a helyett, hogy a nemze-

tet az állam személyesítőjének tekintené, csak a hatalom-gyakorlás substratumának tekinti, mely jogra nem is hivatkozhatik, csak köteleiséget kell ismernie; s ezen felfogás oly brutalis eljárást von maga után, mely a polgárokat a törvényes kötelezettség határán túlterjedő oly sanyargatásokkal is sújtja, melyek az állam hasznával arányban nem állnak, hanem kezeltek az állami közigazgatás végrehajtását a megyék saját tisztviselőik által, kik, mint a megyei közönségnek tisztviselői nem szüntek meg polgárok lenni, nem voltak polgártársaiktól érdekben elválasztva.

Ezen tekintetek, s nem pusztán az ősök hagyománya iránti közelet vezérelt minket, 48-iki mellett, hogy az ország kormányát felelős miniszterekre, még pedig minden idegen befolyástól függetlenített felelős miniszterekre bíztuk s ellenőrzésüket és az ország jogainak megőrzését a népképviselői alapra fektetett parlamenttel biztosítottunk hitük: mégis törvénybe iktattuk, hogy a megyei szerkezetet hazánk alkotmányossága védbástyájának tekintjük s minden hatóságának, a miniszteri kormányzat mellett is, teljes épségben fentartását, sőt az önálló köztörvényhatósági joggal felruházott városokra is kiterjesztését örökségül hagytuk az utódokra.

*

... Jól esik visszaemlékeznem, hogy egykori nagy ellenfelem, Széchenyi István is, velem tökéletesen egyetértett. Az 1848. pozsonyi országgyűlésen és pedig akkor, midőn a miniszteri kormányzat már ki volt vira s ő egyik miniszterre volt a királynak felterjesztve, egész határozottsággal oda nyilatkozott, hogy a „megyei szerkezetet fen kell tartani, mert ha a municipiumokat elvesztjük, azon főgarantiát veszítjük el, melyre zivataros időkben támaszkodnunk lehet.“

Jól esik visszaemlékeznem, hogy Deák Ferenc is, még pedig a 60-as években, pestvárosi választóinak köszönetet mondva bizalmukért, az ország köztörvényhatóságainak önkormányzati jogát „nemzetünk alkot-

mányossága egyik lényeges intézményének“ vallotta.

Léhetetlen nem fájlalnom, hogy sokan azok közül, kik magukat vagy Széchenyi, vagy Deák követőinek vallják, mesterük, vezérük e nyilatkozatáról megfellekedtek...

A nép és a mai alkotmányos harc.

Székelykeresztúr, 1905 nov. 30.

Csak egy porszemecske a multak emlékéből és mégis oly édes reá visszaemlékezni!...

Szép juliusi reggel. Lent a völgyben a szürke Jun mentén sűrű, nehéz köd borul a zöld fedelű tiroli házacskákra, míg fenn a magas bércek havas ormain napsugárban fűdik minden. Mesés alpesi panorama!

esán harman gyönyörködünk e festői képben. Szép volt minden, csodaszép. Bámulatunknak, meglepetésünknek nem tudunk kifejezést adni. Hallgattunk sokáig, csupán vonásaink árultak el valamit gondolatainkból. Egyszerre csak önkénytelenül tekintetünk találkoznak s mintegy titkos parancsszóra itt e ritka kép pontján a monarchiának az Isten közelségében énekre nyílik ajakunk: „Isten áld meg a magyart!...“ Tudtam mi a hazaszeretet, de most éreztem először életemben ennek titkos varázs hatását. Mindnyájunk szemében ott csillogott a könny... A fájdalom könnye... Mikor, vajjon mikor üt a megváltás órája... Mikor jön el az a szebb kor, „mely után buzgó imádság epedez száz ezrek ajkán.“ Szomorú dolog. Ezer évi véres küzdelem eredménye: könnyet hullatni akkor, ha hazánkra gondolunk!...

Nem leírása akar ez lenni egy alpesi kirándulásnak. Nem! Sokkal komolyabb dologra akarom a közfigyelmet felhívni; csupán azon hazug vádak cáfolatául hoztam fel, melyeket napjainkban a megvesztegetett bérencek, a hazaáruló magyarok ajkáról gyakran hallhatni, valahányszor a magyarság tiszta, hamisítatlan hazaszeretetével tüntet. Ha az ifjuság vágya maga a polgárság néha-néha kifejezést ad a nemzet szent ügyéért harcolók iránti ragaszkodásáról, hazaszeretetről, azt mondják: feltűnési viszketegség az egész, paraszt betyárfogás, dologkerülés. Hát én kérdelem ezektől: ott távol a világ zajától, távol az emberektől, kik előtt tüntettünk, kiknek ajkáról leshettük volna a magasztaló „él-

* Iratainak X. kötetéből.

jent? Avagy kikkel viaskodhattunk volna „paraszt” betyárok módjára talán a köszáli zergékkel? . . . Oh nem! Higgyék el excellentiás Uraimék, ugyan ilyen érzés hatja át ugy a tüntető ifjuság, mint a polgárság szívét. Önök nem ismerik ezt az érzést, nem is ismerhetik, hisz' nincs hazájok, hazátlam ebekként leselkednek a felülről hulló morzsára.

Önök, — hogy ne is legyünk annyira gorombák — nagyon prózaiak. És hamar nem ismerik a hazafias gondolkodás pontján a megnyilatkozásnak indokát, avagy — tegyük fel — ismerve, lelki vakságukban szemet hunynak felette, miért törnek oly hamar pálcát, miért hoznak oly piszkos, szennyves dolgot indokolt ítéletet? Feleljenek! Ez már az urak részéről kritikán aluli eljárás, ez lovagiatlanság. A józanul gondolkozó ész ítélőszéke előtt meg nem állhat.

Ha a nép cselekszik, ez már önmagában jó és üdvös nem lehet. Így gondolkoznak. Szomorú, de való. Őszintén mondom az osztrákot már a multból gyűlölöm, de azért egy Andreás Hoffer emlékének mindig kegyelettel adózom s ha alkalom kínálkoznék, sirját is megkoszoroznám szívesebben, mint valamennyi császár kegyét kereső hazafiátlan magyar nagyságos Uramét, mert tudom, hogy tettének rugója csak a hazája és polgártársai iránti lángoló szeretet volt. Hát mi az a nép? Elhagyatott pusztákról, vadonokból láncre szedett egyének summázata? Ez a nézet megállhatott az őskorban, mikor a műveltség fátyla még nem lobogott, de még ekkor sem mert dozza a szellemi erőkapitális minimumát. De a mai korban józanul gondolkozó ember agyában ilyen gondolat meg nem születhetik, mert mit értünk „nép” alatt: az emberek összeségét etikai személyes létalakjában, tehát magát a nem-

zetet! Ki a nemzetet itéli, magát itéli. Vagy talán a fekete-sárga agyvelejű excellentiás Urak nem tartoznak a nemzethez? Ez nekik derogál? Érttem. Abszolutisztikus, vad, önző politikai felfogásuknak méltó produktuma. De akkor ne ámitsanak bennünket és ne ámitsák továbbra a magyar királyt, mert minden tettök, minden szavuk, durva arculecapása az alkotmányos, a jogos, az igazságos jelzőknek.

Üssék csak fel a történelem lapjait, tekintsenek bele, akkor megismerik a népet. Ne a kamarilla, ne a Burg frakkos lakájai előtt hajlongjanak, mert ezek még magának az osztrák császárnak is többet ártottak izetlen politikájukkal, mint használtak.

Falra hányt borsó! Már lelkök annyira fekete, hogy még a szentelt víz sem használ. Annyira belefeneklettek a hazaárulás posványába ezek az Urak, hogy igaz ultra téríteni, egyszerűen abszurdum, délibáb kergetés.

Hanem égető szükségünk van ebben a kritikus napokban a nemzet hű fiait buzdítani, lelkesíteni az együttérzésre, a jogos küzdelem melletti rendíthetetlen kitartásra! Mindig voltak, vannak és lesznek árulók. Nem tudhatni soha honnan fúj a szél. Ellehetünk készülve a csábító ígéretekre, az aljas megvesztegetésekre. És valjuk be őszintén, annyira nyomorultak, annyira szegények vagyunk testileg és lelkileg, hogy elég egy csábító szó, mely dogulást ígérjen és készek vagyunk magunkat áruba bocsátani.

Hála a magyarok Istenének, talán soha a nép annyira nem látta a napi események fontosságát, mint ma. Ezt el kell ismernünk. Nem panaszkodhatik senki. Kossuth, Apponyi s a többi vezérek titáni munkája meghozta a gyümölcsöt. Ez erős fegyverünk Ausztriával szemben. Nagyobb erő rejlik e tényben,

mint egy armádia fegyveres erőben. Dacára a hadi taktika magas fejlettségének, mégis egy-egy háború kimenetele nem annyira a hadakozók számától, mint inkább azok érzelmeitől, lelkesedésétől függ. Ez történelmi tény. A japán- és burháború is e mellett bizonyít.

Ausztriában e tekintetben — mondhatom személyes meggyőződése alapján — sokkal rosszabbak a viszonyok. Az a bauer mit sem törődik a jelenlegi politikai viszonyokkal. Mivel földjét, este meg valamelyik csapszékből elfogyaszt egy-két krigli sört s ezzel vége mindennek. Nem is csoda! Kezében van a szolgaság érzete, tudatában él a császár mindenhátó hatalma s jól tudja, hogy, ha netán kenyértörésre is kerül a dolog Magyarországgal, ebből ő reá semmi haszon nem járul. A győzelem, vagy vereség csupán császára sorsa felett dönt. Dél-Tirolban, Bózen, Trient környékén már nem így. Az ott lakó olaszok mindenike — akár nálunk — már a napi politikai események hatása alatt áll. Mindenik szívét a hazaszeretet érzete hatja át. Miből ugyan az osztrákok nem kérnek. Ennek a hazaszeretethez tárgya nem Ausztria. És ez az érzelem még sok kétféjű sassal és schwarzgelb zászlókkal comázott kaszárnnyában sem idegen. Nem. Sokat változott a viszony 48 után. Nem egy magyar vár ostrománál forgott olyan kezekben akkor a fegyver, a melyek ma inkább Bécs várát választanák célpontul. Nem mese ez. A nyáron történt hadgyakorlat alkalmával. Egyik olasz ezred legénysége gyakorlatozás közben „Le Ausztriával” köszöntötték egymást kölcsönösen. Pedig ott volt ruhájukon Ausztria hatalmas császárájának összes elképzelhető signaturája, a kétféjű sástól elkezdve, minden, de minden. Tehát ne bizzanak annyira a császár hadseregé-

ben, mely külsőleg egységes ugyan, de lényegileg nem egyéb egy drótozott fazéknál.

Ime a különbség polgárságának politikai gondolkodása között. Főcélunk tehát most az kell legyen, hogy ezt az előnyt részünkre továbbra is biztosítsuk.

E tekintetben nagyon okosan és helyesen cselekedett egyik székel-földi agilis orsz. képviselő. A legényekkel vasár- és ünnepnapokon katonai gyakorlatokat végeztet és céllövészetet rendez; buzdításul dijakat osztogatva.

Szinte hihetetlen, mily óriási előny rejlik e dologban. Eltekintve a morális hasznától. — elvonja a fiatalságot az annyira megszokott korcsmai élettől — hihetetlenül erősíti a haza iránti szeretetet és a nemzeti gondolkodást és speciálisan ez által mintegy *vérévé válik a falusi fiatalságnak a jelenlegi alkotmányos harc célja és fontossága*. S ha ez megtörtént, jöjjön közénk az egész ámitó armádia, beszéljen a csodálat hangján Ciceró ékes szólásával, ígérje az egész világot . . . Mind hiába! A nemzeti követeléseket sutba nem fogja dobni senki.

Még egyet. Gondoljunk a legrosszabbra. Soh' se tudni a jövőt. Meg vagyok győződve, hogy nincs az országban egy ember, tekintve követelésünk jogosságát, ki fegyverre, kardra gondolna, de egyszer váratlanul nem következhet-e be az a pillanat, mikor az abszolutizmus hívei Bécs felől kilövik az első gránátot? Tekintsünk a multa és akkor könnyű a válasz. A nóta ugyanaz! És ha ebben, még a valószínűség látását is nélkülözö, de azért nem lehetetlen esetben, az ország minden pontján a katonai dolgokban némileg jártas, hazafias ifjuságra találunk, mennyire könnyebb lesz a helyzetünk, azt mondanom sem kell.

Menjen tehát a fiatalság ki a szabadba katonásdit játszani, dalától

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

Parádés látogatás.

Hozsánna néked . . . hozsánna!

Im megnyilatkoznak az egek . . fényben, ragyogásban megjelent az Ur! . . . Boruljatok térdre . . . Ime itt vagyon a Megváltó. Kitől vagyon az örökélet, a feltámadás! . . . Beteljesedék az Urnak szava . . . „Elküldöm hozzátok az én szerelmetes fiam, kiből nekem nagy örömem telik . . . s ti megvigasztalódtok.”

*

Szegény alacsony házak, kopott küszöbök harsogtatok hála éneket! A ti egyszerűségtek . . . a ti szegénységtek megtisztelte a disz, a hatalom. Ti roskatag szüette székek, ragyogtatok kopottságokban, hisz rajtatok pihentető fölséges testét. . . kerges munkás kezek ne nyilatok meg, mert elpárolog a kézzszorítás melegsége . . . ti egyszerű emberek, emeljétek büszkén föl fejetekeket . . . mert im szolga és ur . . . szegény és gazdag . . . kézműves és a hatalom birlalója egy dicsőharmóniába olvadt össze édes Magyarhazánk boldogítására.

Délceg paripák, büszke huszár a bakon, boldog mosolygású ur a bársony ülésen . . . vajjon merre mennek, vajjon merre tartnak?

Egyszerű, igénytelen ház előtt áll

meg a fogat . . . tán a szegénységet tanulmányozza, tán az utca rendetlensége ötlött szemébe, avagy a sarokban huzódó didergő koldus aszszony remegő kezébe csusztat dus alaminzsnát . . . nem . . . a hintóból kiszáll, a kapu nyílik . . . s belépre rajta az ur! Egyszerű ember fogadja, előtte szurtos kötény, rajt foszladozó kabát, nyütt lábbeli . . . Vajjon miért jön, vajjon mit akarahat? Neki nem tartozik, tőle nem vásárolt hitelbe cipőt, széket, hámot, kalapot! Ha mégis vásárolt volna, nincs ahoz szokva, hogy ily parádéval fizessen a nagy ur.

De im, meleg kézzszorítás, hízgelő beszéd, a részvét hangja szól, ha van nyomor . . . öröm kiáltás . . . ha boldog a magyar! „Hogy van az anyjuk, hát a Pista, Jancsi, legények, inasok, malacok hiznak-e jól, látom áll szilárdan még az akol, a ház is jó még nem dűledez, az udvar de rendes, mily kedves ez! . . . Nő még tovább is foly a párbeszéd árja . . . borus nap virradt föl a szegény magyarra, az adója mily sok . . . a baja tengernyi, itt van az ideje rajta segíteni . . . eddig nyomorogtunk, mi voltunk az oka, miért is hallgattunk népbolonditókra, de már másképp lesz az, im hirdetek nektek . . . örök üdvösséget, hogy ha már megtértek . . . hiszem, hogy a szavam is vesszen

kárba . . . — forró kézzszorítás — sokan vannak hátra. —

Szeretve tisztelt és tisztelve szeretett főispánunk demokratikus érzelve nyilatkozott meg a napokban. Egyszerű, igénytelen iparosokat ért a kitüntetés, hogy szeretett főispánunk szerény hajlékukat nagyra becsült látogatásával megtisztelte. Im a demokratia diadala; a hatalom birlalója leszáll a porba, saját szemével akar meggyőződést szerezni a nyomorról, a nélkülözésről, a részvét hangjával vigasztalja a vigasztalatlant, batorítja a buslakodót, buzdítja a bátrát, kitartót. Balzsamot ígér s balzsamot nyújt a sajgó sebre, jólléttel biztatja a szegényt, s hiszszük, szava nem lesz pusztában elhangzó szó, nem elröppenő ígélet leend, hanem szót követi majd a tett . . .

Igy irnék, hogy ha tudnám, hogy szeretve tisztelt s tisztelve szeretett megye főnök ur szándoka tiszta, gondolata szent, cselekménye hazafias volna . . .

De nem az.

Kérdezzük tehát, mit keres főnök ur ezeknél az embereknél? Testvér, sógor, rokon, jó barát talán? Ezeknél nem divat parádés látogatást tenni. Adós? . . . nem szóltunk . . . Hitelező? — ott a végrehajtó!

Egyik sem biz, hanem méregkeverő ön megyefőnök ur! Méreg-

keverő, ki a becsületes, tiszta hazafi lelket a hazafiatlanság, a hitvány cédaság méreg szérumával akarja beoltani. — Bécsnek, az osztráknak felfogadott bérence, ki mint házaló házról-házra járván, árulja a selejtes portékáját, s mint a hamis kártyás számlálgatja kéjes gyönyörrel összeharácsolt pénzét, veszi számba áldozatát, egy, kettő, tizenhárom.

Ne tovább főnök ur! Égő hon-szerelméért elvázott Arad Golgotáján tizenhárom . . . édes Magyarhazánk elárulásáért elég nekünk cserébe tizenhárom!

Annak a kézzszorításnak . . . annak a hízgelő beszédnek nagy árát kérik, édes véreim, s ha egy kézzszorítás, ha enyelgő beszéd több nektek a hazánál, ha a mézes-mázos szavak eltudják feledtetni „Bölcsöd az s majdan sirod is” . . . akkor . . . akkor dobjátok áruba magatok . . . becsületek, legszentebb érzéseket, barátok, s feledjétek el, hogy ezer év minden küzdelme, szenvedése, hősi vér hullása, bujdosók sóhaj-tása, vérpad pirossága, mind . . . mind . . . mind hiába való, mert im itt egy kézzszorítás, de ha mégis belátnátok, ha mégis észrevennétek, hogy e kézzszorítás nem ér fel ezekkel . . . mossátok meg a keze-teket . . . füstöljétek ki házatok . . .

Apaga satanas!

A homoródi járás főszolgabírójától.

3550—905. k. i. szám.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó Homoróddaróc községben a körvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázatot nyitok és felhívom mindazon egyetemes orvostudori oklevéllel bíró orvosokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám 1906. évi január hó 30 ig okvetlenül adják be.

A községi orvos kézi gyógytártartani köteles.

A községi orvos javadalmazása:

1200 korona évi fizetés előleges havi részletekben;
100 korona lakbér negyedévi részletekben;
40 fillér vénnyirási és látogatási díj, éjjel 50 fillér;
1 korona halottkémlési díj, huszszemlélési díjak;
2 öl tűzifa haza szállítva.

Oklánd, 1905. november 27.

1—3.

Szabady,
főszolgabíró.

Birtokot keresek megvételre, nagyobb gyümölcsöskerttel, lakóházzal és gazdasági épületekkel, valamint tejjgazdaságnak megfelelő is hasznosbérbe **Bokor Andras** Kossuth-utca 16.

Eladó egy 5 éves, sárga, c. 152 centiméter magas, herélt, szép testállású, kitartó, szelíd, hibátlan kocsi helyszüke miatt. Bővebbet: Árpád-utca 11. sz. alatt.

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.
Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, egyjében és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál,

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetések és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

KIADÓ LAKÁS,

mely áll 3 szoba, konyha, kamara stb. hozzátartozóival s külön udvar 1906. évi április 24-től kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Monogram - pecsétnyomók.

bélyegzők, ruhajelző eszközök, bélyegző-festékek és állandó festékpárnák dobozokban, mindenféle jelző-készülékek, címtáblák legelőnyösebben kaphatók

Betegh Pál és Társa

könyv-, papir-, író- és rajzszerkeszkedésében
Székelyudvarhely, Kossuth-u. 15.

„Hermandol“ kozet-papir a legjobb!

HEGEDÜ, VONÓ, KELLÉKEK ES HUOK

SZIVAR-, SZIVARKA,

DOHÁNYTÁRCÁK

ERSZENYEK ES PÉNZTÁRCÁK

MONOGRAMMOK levélpapir és fehérnemű bélyegzéshez, minden betűvel, 1 d. b 1 kor. Kaphatók

BETEGH PÁL ES TÁRSA

könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhely.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!

Kedvező alkalom a legolcsóbb bevásárlásra!

NAGY ALKALMI VÁSÁR!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására, hozni, hogy üzletemet a jövő év elején a Fröhlich Testvérek újonnan épült házába szándékozom áthelyezni, ennél fogva elhatároztam, hogy az üzletemben levő árukat, u. m. mindennemű porcellán- és üvegekészleteket, tejes, fehér- és ebédli **szervizeket** és **edényeket**, **evő-eszközöket**, mindennemű fali, asztali, ebédli függő, luszter és éjjeli **lámpákat**, **kina-ezüst** dísz tárgyakat, fali, asztali és zseb **tükröket**, **majolika** vázak és dísz tárgyak, dohány- és oldaltárcák és pénzes erszenyeket, óvodás és iskolásgyermekeknek iskola-táskák, bevásárlási táskák és kosarakat, **sétapálcákat**, fog-, haj- és ruha-**keféket**, dominó, sakkjáték és egyéb **társasjátékokat**, asztali és állványos **dohányzó-készleteket**, ecet-, olaj- és sőtartókat, **Gyermek bábukat**, **pipere-cikkeket**, **pipere szappanokat**, gipsz-alakokat és számtalan itt fel nem sorolt tárgyakat **bámulatos olcsó áron kiárusítom!!** Midőn ezen körülményről a n. é. közönséget tisztelettel értesítem, egyúttal b. pártfogását kérem kiváló tisztelettel **Szentpétery Gergely.**

Csak rövid ideig! Ragadjuk meg az alkalmat!

Védjegy:

„Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióznak bizonyult háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szertnek bizonyult **köszvény**nél, **csúznál** és meghűlésnél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél. Budapest.

Richter gyógyszerár
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

NAPTÁRAK!

AZ 1906. ÉVRE

már megjelentek és kaphatók

BETEGH PÁL ES TÁRSA

könyv, zenemű- és papírárukereskedésében

Előjegyzési naptár . . 60 fillér.

Erdélyi képes naptár. 60 „

Az erdélyi vásárok legpontosabb jegyzékével.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ mindegyik szobájában a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenvenessé teszi az iszákosság és szesz italok. A COZA oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető méla csak nem is sejt, mi okozta javulását. COZA a családok ezreit békítette ki ismét sok ezer férfit a szőgyen és beestelenségét, megmentett kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és nagyon sok embernek életét számos évvel meghosszabbította. Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba-adagot és egy köszönő irással feltöltött könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kereskedünk, hogy az egézségre teljesen ártalmatlan. 128

INGYEN PRÓBA 186. SZ.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fill., lev. lapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 186.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

KÖNYVNYOMTATÓ- ES
KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL ES TÁRSA

KÖNYV-, ZENEMŰ- ES
PAPIRKERESKEDÉS

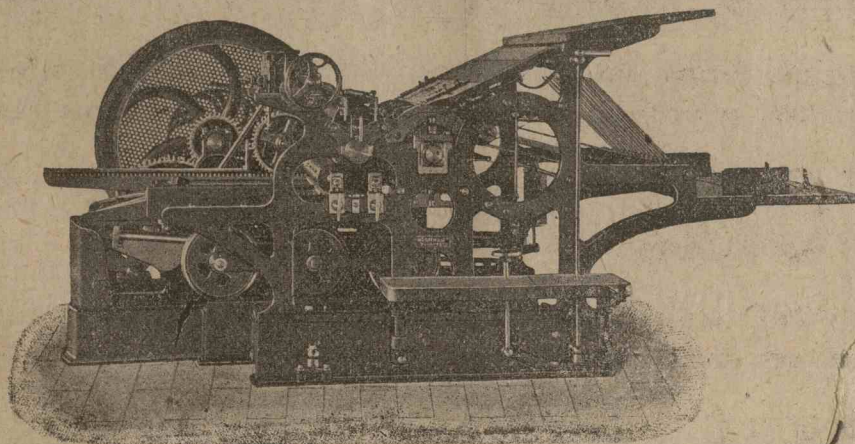
Versenyt kizáró olcsó árban elfogad és szakszerű, izléses kivitelben készít el mindennemű

nyomtatványt és könyvkötői munkát

Költségvetés ingyen és bérmentve!

Egyleteknek és könyvtáraknak különösen mérsékelt árszabás! Egyházi, iskolai, szolgabírói, községi, körjegyzői, ügyvédi, végrehajtói nyomtatványok áruháza

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatvány-raktára.

Folyóiratok, hírlapok, irodalmi művek eredeti áron, költségfel-számítás nélkül megrendelhetők

Zeneművek papir-, író- és rajzszer

nagy választékban és olcsó árban!

Teljes könyvtár- és irodaberen-dezés mérsékelt árak mellett. Szakszerű, kifogástalan kivitel!

SZÉKELY-UDVARHELY

legelterjedtebb függetlenségi lap szerkesztősége és kiadóhivatala

Gyertyántty J. fiai vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Vezérszó: Minden darab szappan a SCHICHT névvel, tiszta és ment káros alkatrészekből.

SCHICHT-SZAPPAN

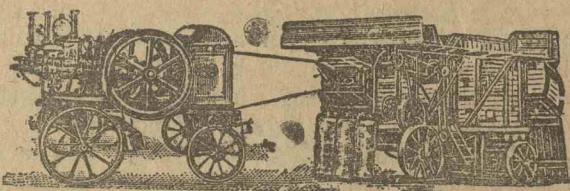
(„szarvas“ vagy „kulcs“ szappan)

a legjobb és használatban legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére

JÓTÁLLÁS: 25.000 koronát fizet Schicht György cég visszában bármely, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz. 179

PÉCSI SÁMUEL

BUDAPEST, VI. ker. Gyár-utca 48. szám.

Benzin-motorok és gazdasági gépek gyári raktára. Benzin-motorok, benzin-lokomobilok és cséplőkészletek, nyersolaj-motorok, szivógázmotor-berendezések és mindennemű gazdasági gépek.

Elsőrendű gyártmányok, mérsékelt árak és kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzék ingyen. — Közvetítők díjaztatnak.

Aki társat, pénzt kölesönt stb keres, o o o o o o o

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar,

Aki bármiféle állást vagy foglalkozást keres, o o o

Aki lakást, üzletet, birtokot stb. bérbe venni vagy adni kíván, o o o o o o o

biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi

a „SZÉKELY-UDVARHELY“ apró hirdetés rovatát.

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendetlenségeiben, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyérben, hasszervi dugulásokban, huykó képződéseiben, mézes huygárban, görvély- és mirigydagokban, angolkóros csontlágylás- és sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktár

SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,
Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre ügyelni!

Fényes láng!

Hosszantartó égőképesség!

Legjobb minőség!

A 70 év óta legjobban elterjedt Milly gyertyák címkéi sokfelé utanoztattak és ez arra késztetett bennünket, hogy azokat az alábbi minta szerint megváltoztassuk.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Címkéink, a „Milly“ szó, valamint a „Nap“ védjegy törvényileg vannak védve.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

NAGY KARÁCSONI VÁSÁR!

Mélyen leszállított árak mellett!

December hó végéig, esetleg még a készlet tart.
 85—120 cm ruha gyapju-posztók ez előtt 55 és 1 frt 20, most 35 és 60 kr.
 120 cm. széles Angol ruha-posztó ez előtt 1 frt 25 és 1 frt 40, most 56, 75, 85 és 95 krajcár.
 Divatos blousnak valók 2—3 mteres darabban most 75, 85, 1 és 1 frt 20-ig.
 Merina Delám szövet ez előtt 40 kr., most csak 28 kr.
 Finom francia gyapju Delám ez előtt 90, most 55 és 65 kr.
 Elsőrendű sport flanel 13 kr.
 1 vég 23 métr kitűnő angol flanel vászon ez előtt 9 frt. 50, most 5 frt.
 1 vég 14 mtr 150 cm. lepedő-vászon ez előtt 9 frt 80, most 6 frt 50 kr.

Utli bóröndök a legnagyobb választékban

Nagy választék nyakkendő- és kalapokban

Egy ház

telekkel együtt igen olcsón eladó. Van benne 3 szoba, konyha stb. melléképületek. Gim a kiadóhivatalban

A DRAGOMÁN CÉG

tisztelettel tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy a Frölich-féle ujonnan épülő üzletek baloldali részén a legnagyobb igényeknek megfelelő

KARÁCSONI ÉS ÚJÉVI BAZÁRT

nyitott. Valamint tisztelettel tudatja azt is, hogy a Kossuth-utcai főüzletében is minden néven nevezendő cikkek a legnagyobb választékban

A LEGMÉRSEKELTEBB ÁRON SZEREZHEŐK BE.